

RURENER

Network of small RURAL communities for ENERgetic-neutrality

Un an din politica energetică RURENER în TAȘCA

Raport anual local: impactul asupra dezvoltării locale

Universitatea Vasile Alecsandri din Bacău

INTELLIGENT
ENERGY
EUROPE
FOR A SUSTAINABLE FUTURE

Notă

Singura responsabilitate pentru conținutul acestei publicații aparține autorilor. Ea nu reflectă, în mod necesar, opinia comunităților Europene. Comisia Europeană nu este responsabilă pentru efectele care pot să apară prin utilizarea acestor informații.

Copyright

Toate materialele au drepturi de autor și toate drepturile sunt rezervate. S-au depus toate eforturile pentru a sigura acuratețea informației acestei publicații în momentul tipăririi, dar nu ne asumăm responsabilitatea pentru omisiuni sau erori.

Dacă nu se indică altfel, fotografiile sunt furnizate de partenerii RURENER, ori proiectul RURENER a primit acordul proprietarului pentru publicare.

ISBN:

proiect: RURENER-Network of small RURal communities for ENERgetic-neutrality

website: www.rurener.eu, www.ro.rurener.eu, email: info@rurener.eu

publicat de:

autor: Liliana Topliceanu

editori:

format: Jesus Martinez, INTERCOOP

print:

Tipărit pe hârtie manufacturată din fibre, albită în întregime fără clor.

CUPRINS

- 1. Introducere**
- 2. Contextul proiectului**
- 3. Declarația domnului Alexandru Drăgan, Primarul comunității Tașca**
- 4. Planul nostru local de acțiune**
- 5. Rezultate**
- 6. Bune practici în planul nostru local de acțiune**
- 7. Concluzii**

1. Introducere

Proiectul RURENER creează o rețea de comunități rurale (sate și orașe mici) care doresc să atingă neutralitatea energetică la nivel local.

Rețeaua oferă unelte și metode care să susțină planificarea strategiei energetice a membrilor săi precum și evaluarea.

Datorită acestui support, municipalitățile rurale mici implementează planuri concrete de acțiune la nivel local, urmărind creșterea eficienței energetice. Producția de surse de energie regenerabilă, investiții pentru a economisi energia în clădiri, educație, informare, etc. reprezintă esența strategiei energetice locale. Diferitele acțiuni stabilite vor conduce la o utilizare mai bună a resurselor și a oportunităților și vor permite dezvoltarea locală inovativă a comunităților rurale mici pe tot cuprinsul Europei.

Comunicarea și participarea comunităților în proiect sunt esențiale pentru rețeaua Rurener. Aceleași principii sunt valabile și pentru proiectul local: comunicarea și participarea cetățenilor și a factorilor locali sau măcar susținerea acestora sunt esențiale pentru succes. Acesta este motivul pentru care am elaborat acest raport.

Raportul anual din **TAȘCA** prezintă rezultatele globale ale planului local de acțiune la nivel local. Se concentrează pe impactul neutralității energetice asupra dezvoltării locale în zonele rurale.

Obiectivul acestui raport se publică pe blogul comunității și se distribuie populației, pentru a arăta primele rezultate. Va fi utilizat și pentru a identifica cele mai bune practici, care vor fi prezentate în ghidul final pentru neutralitate energetică.

2. Contextul proiectului

Comuna Tașca este așezată în partea de vest a județului Neamț, pe albia râului Bicăz, la o distanță de 5 km de orașul Bicăz și 29 km de Municipiul Piatra Neamț. Ea ocupă o suprafață de 9.563 ha și are o populație de 2715 de locuitori, fiind formată din satele: Tașca, Hamzoaia, Secu, Neagra și Ticoș Florea.

Comuna este situată într-o zonă de un pitoresc deosebit, înconjurată de codri și străbătută de parauri repezi. În pădurile de rasinoase și foioase există o bogată faună reprezentată prin urs, cerb, ras, mistretul, capra neagră, vulpea, veverița. În apa râului Bicăz și a paraurilor Secu, Florea, Neagra și Chisirig trăiește o bogată faună: pastravul indigen și zglavoaca. Dintre păsări, caracteristice zonei sunt cocosul de munte, corbul, mierla, ciocanitoarea de munte, acvila de munte, buha, etc. Nu departe de Tașca se află Masivul Ceahlău, spectaculoasele Chei ale Bicăzului și stațiunea Lacul Rosu. Turismul rural este destul de bine dezvoltat, în zonă existând mai multe pensiuni agroturistice.

Locuitorii comunei se ocupă în principal cu agricultura, creșterea animalelor, prelucrarea lemnului dar există și câteva importante unități economice din domeniul materialelor de construcții (una din cele mai mari fabrici de ciment din țară funcționează în comună) și comerț.

Legătura comunei Tașca cu sursele de energie regenerabilă s-a realizat grație ajutorului acordat de Guvernul Daniei și la inițiativa Agenției de Protecția Mediului Piatra Neamț, cu ajutorul cărora s-a pus în funcțiune Centrala termică pe bază de rumegus cu o putere instalată de 2,5 MW. Energia termică astfel obținută este distribuită la 132 abonați, din care: populație 125, agenți economici 1, instituții publice 6.

Începând din acel moment, administrația locală și primarul Alexandru Drăgan s-au preocupat în permanență de găsirea de soluții privind utilizarea eficientă a energiei și exploatarea energiei regenerabile. Pe această linie și cu ajutorul metodologiei dezvoltate în cadrul proiectului RURENER s-au creat planuri privind izolarea termică a clădirilor administrative și publice din comună și dezvoltarea unui parc eolian în zonă, s-a demarat programul de sortare selectivă a deșeurilor în comună.

3. Declarația domnului Alexandru Drăgan, Primarul comunității Tașca

“Acest proiect, proiectul RURENER, este o provocare pentru mine și toți colegii mei, primari ai zonei și nu numai, de a ne uni eforturile și găsi soluții alternative de producere a energiei alternative, astfel încât, în timp, să obținem neutralitate energetică. Agreind acest proiect, am devenit deja comunitate pilot la nivel național, alături de Calimanești-Caciulata, Slanic-Moldova și alte 12 comunități din 8 state europene, precum Franța, Germania, Italia, Grecia, Anglia, Ungaria, Polonia și Spania. Împreună căutăm soluții și resurse pentru a alterna energia fosilă cu energia verde. Alături de noi, pe problema cercetării, se află Universitatea din Bacău și universități și institute din țările amintite. Odată stabilite aceste resurse, recurgem la strategia de aplicare în practică, prin puterea decizională a administrațiilor locale și stabilirea surselor de finanțare. Vrem, ca împreună cu unele ONG-uri și asociații guvernamentale din Italia, să construim în zona Tarcau-Damuc o bază de centrale eoliene care să furnizeze cantitatea de energie necesară funcționării comunităților în sectorul public (iluminat, apă, căldură) și așa mai departe. Proiectul este demarat, dar va costa mai multe milioane de euro, așa că va fi necesar să constituim o asociație, la care să adere toată Valea Bicăzului. Suntem în dialog și sunt optimist, deoarece alta soluție nu există, dacă dorim să devenim independenți din punct de vedere energetic.”

4. Planul nostru local de acțiune

Singura modalitate de a obține o politică energetică integrată la nivel local este de a avea un plan local de acțiune. Acesta ne permite să anticipăm, să coordonăm, să comunicăm viziunile noastre pe termen scurt și pe termen lung, despre cum putem dezvolta o politică multilaterală în acord cu mijloacele proprii și cu suportul extern.

Un Plan de Acțiune cuprinde obiective, activități, agenți locali, agenda financiară și mijloacele tehnice.

Următoarele tabele au fost utilizate pentru a defini planul nostru local de acțiune. Sunt trei tabele: unul pentru acțiuni pe termen scurt, al doilea pentru acțiuni pe termen mediu și al treilea pentru acțiuni pe termen lung. Acțiunile sunt împărțite în patru categorii, în conformitate cu obiectivele lor primare: energie regenerabilă, economie de energie, comunicare, conștientizare și monitorizare.

Acțiuni pe termen scurt

Surse de energie regenerabilă			
Descrierea proiectului	Obiective	Status (1)	Comentarii
Evaluarea necesităților de energie ale satului	Analiza comunității: evoluție demografică, planuri de dezvoltare industrială	50%	Studiul se realizează pe baza datelor disponibile, pentru a cunoaște necesitățile energetice ale comunității, de către Universitatea Vasile Alecsandri din Bacău și Primăria Tasca. Finalitatea acestei acțiuni depinde de posibilitatea de a obține informații complete și de a realiza estimări corecte.
Energie din deșeuri	Evaluarea materialului potențial	100%	Documentarea s-a realizat folosind evaluarea reșeurilor de rumeguș din exploatarea forestieră și a celor din agricultură
Rezultate:		Perioada de evaluare	Implementare
		01/01/2009-31/12/2010	75%
Economie de energie			
Descrierea proiectului	Obiective	Status (1)	Comentarii
Creșterea eficienței energetice a clădirilor administrative	Documentația necesară realizării izolării termice a clădirilor școlii, grădiniței și primăriei.	75%	Realizarea documentației necesare pentru a primi fonduri de la guvernul României a fost realizată de primărie. Acțiunea se va finaliza în 2011.
Rezultate:		Perioada de evaluare	Implementare
		01/01/2009-31/12/2010	75%
Comunicare și conștientizare			
Descrierea proiectului	Obiective	Status (1)	Comentarii

Lansarea oficială a planului local de acțiune; Activități de informare privind principalele concepte ale proiectului	Prezentarea publică a proiectului, în fața oficialităților și a publicului interesat	100%	Realizarea de prezentări orale, distribuirea de flyere și postere cu informații
Ziua Energiei	Acțiune dedicată energiei verzi, economiei de energie și creșterii conștientizării cetățenilor	50%	Distribuirea de materiale informative specifice, organizarea de concursuri școlare, expoziții cu materiale despre energia regenerabilă și exploatarea surselor de energie regenerabilă, sisteme de exploatare eficientă, etc.
Rezultate:	Perioada de evaluare	Implementare	
	01/01/2009-31/12/2010	75%	
Monitorizare			
Descrierea proiectului	Obiective	Status (1)	Comentarii
Evaluarea stadiului de implementare a proiectului	Prezentarea rezultatelor activităților proiectului: număr de participanți la activitățile din proiect, număr de intrări pe blog, etc.	25%	Unele activități se vor desfășura mai bine în 2011.
Rezultate:	Perioada de evaluare	Implementare	
	01/01/2009-31/12/2010	25%	

Acțiuni pe termen mediu (2 până la 5 ani) 2011 – 2013 (Ceea ce s-a planificat)

Surse de energie regenerabilă			
Descrierea proiectului	Obiective	Status (1)	Comentarii
Energie din deșeuri	Identificarea surselor de finanțare, pregătirea proiectului	0	Acțiunea va fi finalizată până în 2013 și este realizată de către primărie
Energie eoliană	Proiectul constă în realizarea unui parc eolian care va produce energie electrică pentru utilitățile publice ale comunelor	0	S-a realizat un parteneriat între satele învecinate: Damuc, Bicz Chei, Bicazu-Ardelean, Tasca, Bicz, Tarcau. Proiectul va fi trimis pentru finanțare în

	partenere. In 2011 se vor instala instrumentele pentru măsurarea intensității vântului		apeurile axei 4 a Programului Operațional Creșterea Competitivității Economice
Rezultate:		Implementare	
		0	
Economie de energie			
Descrierea proiectului	Obiective	Status (1)	Comentarii
Izolarea termică a clădirilor din centrul comunei	Obținerea suportului financiar pentru activitățile proiectului		Documentația este pregătită pentru programul EAFRD, măsura 3.2.2
Rezultate:		Implementare	
Comunicare și conștientizare			
Descrierea proiectului	Obiective	Status (1)	Comentarii
Ziua Energiei	Acțiuni dedicate energiei verzi și economiei de energie: distribuirea de materiale informative pe aceste teme, organizarea de concursuri școlare, expoziții cu postere pe teme RES și RUE		Activitatea va fi realizată în 2011
RURENER și Tașca	Prezentarea activităților realizate în cadrul proiectului și a impactului acestora		Activitatea va fi realizată în 2011
Rezultate:		Implementare	
Monitorizare			
Descrierea proiectului	Obiective	Status (1)	Comentarii
Evaluarea rezultatelor proiectului	Analiza activităților privind sursele de energie regenerabilă și economiile de energie, proiecte realizate, cereri înaintate către	25%	O parte dintre activități vor fi continuate și în 2011.

	finanțare, număr de participanți la activitățile din proiect, număr de intrări pe blog, etc.	
Rezultate:	Implementare	

Acțiuni pe termen lung (5 până la 10 ani sau mai mult)

Surse de energie regenerabilă			
Descrierea proiectului	Obiective	Status (1)	Comentarii
Noi surse de energie regenerabilă	Evaluarea potențialului de energie solară în comunitate		Aceasta este o intenție, dar depinde de evoluția economică și de suportul sectorului privat.
Rezultate:	Implementare		
		0	

5. Rezultate

Pentru a ști cât de eficientă este politica energetică locală este necesară evaluăm impactul pe care îl poate avea asupra economiei de energie, asupra neutralității energetice și asupra dezvoltării durabile a societății.

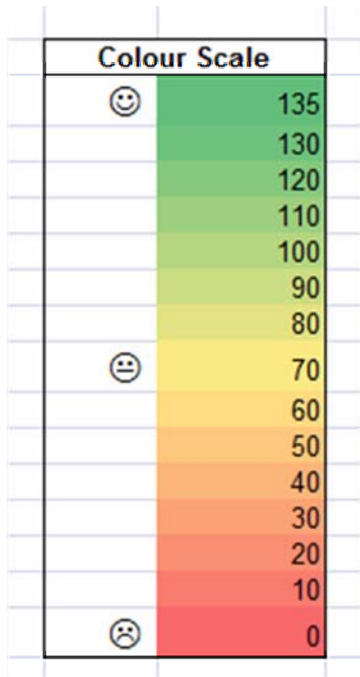
Evaluarea, mai ales cu privire la dezvoltarea durabilă, este un proces complex, care cere o cantitate mare de informații și diferite instrumente care să ateste diferite tipuri de impact, cum ar fi: asupra mediului, social, economic și instituțional.

RURENER a creat tabloul de evaluare RURENER, atât cu date cantitative cât și cu date calitative privind modul în care politica energetică are un impact asupra dezvoltării durabile a comunității.

În continuare prezentăm rezultatele obținute prin planul nostrum local de acțiune. Datele din tabel arată impactul pentru fiecare sinter următorii indicatori:

Neutralitate Energetică-RES	(1)	Neutralitate energetică
Economie de Energie-RUE	(2)	Economie de energie
Impactul Economic al PLA	(3)	Eficiente costurilor
	(4)	Profitabilitate
	(5)	Investiții
	(6)	Capacitatea de a construi
Impactul Instituțional	(7)	Impactul Instituțional
Impactul Social	(8)	Locura de muncă
	(9)	Implicare socială
	(10)	Eliminarea divergențelor cu vecinii
Impactul de Mediu	(11)	Utilizarea energiilor regenerabile
	(12)	Minimizarea consumurilor de energie, apă și materiale și utilizarea pământului
	(13)	Minimizarea emisiilor de gaz, poluarea solului și apelor
	(14)	Minimizarea re-utilizării resurselor și reciclarea
	(15)	Păstrarea și restabilirea diversității ecologice

TASCA	Energy Neutrality- RES	Energy Savings- RUE	Economic Impacts of LAP				Assesses Institutional Impacts	Social Impacts			Environmental Impacts					Total
Romania	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	
RLAP Score	1	1	1	1	1	1	1	1	3	1	3	3	1	1	1	21
	1	1	1				1	1.666666667			1.8					

6. Bune practici în planul nostru local de acțiune

Până la momentul acestei evaluări, putem descrie următoarele aspecte pozitive:

- Ziua Energiei, prin care s-au diseminat informații privind sursele de energie regenerabilă și eficiența energetică și s-au adus fața în față primari din zone adiacente comunei, reprezentanți ai Agenției de Mediu și ai Agenției de Dezvoltare Nord-Est, reprezentanți ai administrației locale, cetățeni. În acest mod nu numai că s-a realizat informarea și conștientizarea populației dar s-au pus bazele unor colaborări strânse în domeniu;
- S-a realizat o asociație de dezvoltare intercomunitară între localitățile din zona Damuc, Bicăz Chei, Bicăzu-Ardelean, Tasca, Bicăz, Tarcau pentru implementarea unui proiect finanțabil prin Axa 4 a Programului Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice. Proiectul constă în amplasarea unui parc de eoliene ce va produce energie electrică pentru utilitățile publice din localitățile partenere.

7. Concluzii

Administrația locală a comunei Tașca a fost întotdeauna deschisă la nou și protecția mediului a fost prioritară. Acest lucru a și condus la realizarea centralei termice pe rumeguș. Participarea la proiectul RURENER a determinat o nouă abordare care, prin realizarea neutralității energetice, conduce în același timp atât la conservarea mediului cât și la creșterea bunăstării cetățenilor. Lucrurile sunt departe de a fi finalizate dar proiectul RURENER, prin studiile de caz prezentate, prin uneltele dezvoltate, a arătat că se poate și inițiative importante s-au introdus în planul comunei. Așa sunt, de exemplu: realizarea parcului eolian pentru comunele asociate, realizarea selectării deșeurilor. În ciuda crizei economice, lucrurile bune își fac drum încet, încet și în viața comunei Tașca.

Aprobat de Jesus Martinez Almela

Intercoop Foundation

Noiembrie 2010